

medjutim napomenuti da ovo stajalište nije u teoriji i praksi općenito prihvaćeno. Ima i protivnih mišljenja prema kojima ugovaranje suda samo po sebi ne znači i ugovaranje prava države suda.

B.J.

OKRUŽNI SUD, Genova

Presuda od 21.VI 1967.

Alpina S.A. i druga osiguravajuća društva c/a Samband
Islenzkra Samvinnufelaga

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Primjena Konvencije o teretnici od 1924. na Island - Slaganje tereta - Vjetrenje tereta tokom putovanja - Slabo slaganje tereta ne spada medju tzv. izuzete slučajeve - Ovakvo slaganje može biti razlog za oslobodjenje broдача od odgovornosti kao djelo, odnosno propust korisnika prijevoza - Pogrešno je tokom putovanja a za vrijeme velikih vrućina istovremeno vjetriti teret prirodnom i umjetnom ventilacijom, jer se na ovaj način povećava temperatura zraka u brodskim skladištima - Brodar je odgovoran za štetu na teretu koja bude prouzrokovana ovakvim načinom vjetrenja

Brodar je preuzeo na prijevoz teret bakalara iz Reykjavika u Genovu. Na odredištu je utvrđeno da je jedan dio tereta pokvaren. Osiguratelji su primaocu nadoknadili štetu i tuže broдача za naknadu isplaćene osigurnine.

Sud je u svrhu rješenja ovoga spora morao prvenstveno riješiti pitanje primjene prava. Postavilo se naime pitanje da li će se primijeniti Konvencija o teretnici od 1924. godine, budući da Island od svog proglašenja nezavisnosti 1944. godine tu Konvenciju nije potpisao. Sud je, bazirajući se na stajalištu samog Islanda koji smatra da ga Konvencija obavezuje, primijenio Konvenciju. Island je naime od 1924. do 1938. godine bio u personalnoj uniji s Danskom. Budući da je danski kralj preko svojih punomoćnika navedenu Konvenciju potpisao 1924, a Danska vlada ju je ratificirala 1938. godine, Island smatra da i njega na temelju toga Konvencija obavezuje.

Brodar se u svoju obranu poziva na okolnost da je bakalar bio slabo složen u brod. Slabo slaganje prema brođarovu stajalištu spada medju tzv. izuzete slučajeve, koji slučajeve stvaraju pretpostavku o brođarovoј neodgovornosti. Sud ovo stajalište nije prihvatio, jer zaključuje da Konvencija o teretnici od 1924. godine ovaj razlog nije navela

medju izuzete slučajeve. Ipak bi slabo slaganje moglo spadati u izuzete slučajeve ako slaganje izvrši sam krcatelj i to kao djelo odnosno propust korisnika prijevoza. U konkretnom sporu bi se o ovom razlogu moglo raditi, jer je ukrcaj i slaganje o svom trošku izvršio sam krcatelj.

Sud je medjutim stekao uvjerenje da je teret bio propisno složen. Naime izmedju tereta te horizontalnih i vertikalnih stijenki broda bilo je ostavljeno dovoljno prostora da je bakalara bio propisno izoliran od vrućine, a bila je omogućena i ventilacija. Vještačenjem je ustanovljeno da je teret bio pokvaren u dijelovima koji su bili neposredno uz sve brodske gornje otvore i uz pregrade mašinskog prostora.

Tehnički savjetnik, od kojega je sud zatražio mišljenje, ustanovio je da je uzrok kvaru bakalara bila okolnost što je bakalara tokom putovanja, a za vrijeme velikih atmosferskih vrućina, bio istovremeno vjetren prirodnom i umjetnom ventilacijom. Ovaj način vjetrenja je prouzrokovao da se temperatura u brodskim skladištima povisila, čemu je najbolji dokaz okolnost da je kvar nastao na onim mjestima koja su bila neposredno izložena većoj temperaturi. Zapovjednik je doduše na brodska grotla postavio tende, ali su one samo djelomično mogle spriječiti prodor sunčevih zraka u brodska skladišta. Na temelju ovakvog činjeničnog stanja sud je zaključio da je uzrok kvaru tereta tipična komercijalna greška brodarovih namještenika, pa je brodar obvezao u smislu tužbenog zahtjeva.

(Dir.Mar.1968, str.4o2)

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Antwerpen

(4. vijeće)

Antoine André c/a 1. John T.Essberger,
2. Deutsche Afrikanische Schiffahrt-
gesellschaft G.m.b.H. 3. Deutsche Ost-
Afrika Linie G.m.b.H. i 4. Industick

Teretnica - Klauzula o nadležnosti - Direktna teretnica izdata od špeditera nije teretnica - Klauzula o nadležnosti ne može se primijeniti na daljnje vozare

Teret je bio povjeren na otpremu špediteru. Špediter je izdao direktnu teretnicu u kojoj je bilo predviđeno da će se teret prevesti putem više brodara. Na odredištu je ustanovljeno da je roba oštećena od požara. Primalac tuži medju ostalim tri brodara koji su sudjelovali u ovom prije-